Zbornik sudske prakse

MIŠLJENJE NEZAVISNE ODVJETNICE
TAMARE ĆAPETA
od 14. ožujka 2024. [1]

Predmet C-541/22 P

Araceli García Fernández,
Faustino González Parra,
Fernando Luis Treviño de Las Cuevas,
Juan Antonio Galán Alcázar,
Lucía Palazuelo Vallejo-Nágera,
Macon, SA,
Marta Espejel García,
Memphis Investments Ltd,
Pedro Alcántara de la Herrán Matorras,
Pedro José de Jesús Benito Trebbau López,
Pedro Regalado Cuadrado Martínez,
María Rosario Mari Juan Domingo
protiv
Eleveté Invest Group, SL,
Antonio Bail Cajal,
Carlos Sobrini Marín,
Edificios 1326 de l'Hospitalet, SL,
Juan José Homs Tapias,
Anna María Torras Giro,
Marbore 2000, SL,
Trístan González del Valle,
Europske komisije,
Jedinstvenog sanacijskog odbora (SRB),
Kraljevine Španjolske,

Banco Santander, SA

„Žalba – Ekonomska i monetarna politika – Bankovna unija – Jedinstveni sanacijski mehanizam – Uredba (EU) br. 806/2014 – Članak 18. – Uvjeti za sanaciju – Članak 20. – Vrednovanje u svrhu sanacije – Članak 296. UFEU-a – Obveza obrazlaganja – Članak 47.

[1] Izvorni jezik: engleski

Povelje Europske unije o temeljnim pravima – Tužba za poništenje i tužba za naknadu štete – Sanacija društva Banco Popular"

I. Uvod

1. Jedinstveni sanacijski mehanizam (SRM) uspostavljen je 2014.[2]. Prvi je put upotrijebljen 6. lipnja 2017., u pogledu društva Banco Popular Español, SA (u daljnjem tekstu: Banco Popular).

2. Žalitelji su fizičke i pravne osobe te su bili dioničari ili vlasnici instrumenata dodatnog osnovnog kapitala ili instrumenata dopunskog kapitala društva Banco Popular prije nego što se za njega donio sanacijski program[3].

3. Svojom tužbom pred Općim sudom, tužitelji u prvostupanjskom postupku (žalitelji u ovom predmetu) osporavali su sanacijski program i odobrenje tog programa od strane Europske komisije i s njime povezane dokumente, te su tražili naknadu štete. Ta je tužba, uz drugih pet tužbi, odabrana kao ogledni predmet koji se vodi pred Općim sudom[4] te je odbijena kao neosnovana presudom od 1. lipnja 2022., Eleveté Invest Group i dr./Komisija i SRB (T-523/17, EU:T:2022:313; u daljnjem tekstu: pobijana presuda).

4. Usto, u tijeku je još jedan žalbeni postupak u kontekstu sanacije društva Banco Popular, u predmetu C-535/22 P, Aeris Invest/Komisija i SRB[5], te se izneseni argumenti znatno preklapaju (u daljnjem tekstu: usporedna žalba). Mišljenje u tom predmetu iznosim na isti dan (u daljnjem tekstu: usporedno mišljenje) te ta dva usporedna mišljenja treba čitati zajedno.

5. Kad je riječ o ovoj žalbi, zadaća Suda nije provesti nadzor sanacijskog programa i Komisijinog odobrenja tog programa (ni bilo kojeg drugog dokumenta koji se osporava u prvostupanjskom postupku), nego načina na koji je Opći sud izvršio svoje ovlasti nadzora[6]. U kontekstu ovih dviju žalbi, to znači da će se nadzor Suda najprije provesti kako bi se provjerilo je li Opći sud pravilno protumačio relevantne odredbe Uredbe o SRM-u, a zatim je li proveo dostatan nadzor u pogledu sanacijskog programa koji je pripremio Jedinstveni sanacijski odbor (SRB) i odobrila Komisija.

[2] Uredba (EU) br. 806/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. srpnja 2014. o utvrđivanju jedinstvenih pravila i jedinstvenog postupka za sanaciju kreditnih institucija i određenih investicijskih društava u okviru jedinstvenog sanacijskog mehanizma i jedinstvenog fonda za sanaciju te o izmjeni Uredbe (EU) br. 1093/2010 (SL 2014., L 225, str. 1. i ispravak SL 2015., L 101, str. 62.; u daljnjem tekstu: Uredba o SRM-u)

[3] Odluka izvršne sjednice Jedinstvenog sanacijskog odbora SRB/EES/2017/08 od 7. lipnja 2017. o donošenju sanacijskog programa za društvo Banco Popular Español S. A. (u daljnjem tekstu: sanacijski program). Sanacijski program odobren je Odlukom Komisije (EU) 2017/1246 od 7. lipnja 2017. o potvrđivanju sanacijskog programa za društvo Banco Popular Español S. A. (SL 2017., L 178, str. 15. i ispravak SL 2017., L 320, str. 31.; u daljnjem tekstu: Komisijino odobrenje).

[4] Ostali ogledni predmeti su: 1. Presuda od 1. lipnja 2022., Del Valle Ruíz i dr./Komisija i SRB (T-510/17, EU:T:2022:312). U predmetu C-539/22 P, Del Valle Ruíz i dr./Komisija i SRB podnesena je žalba koja je zatim povučena 22. srpnja 2023. 2. Presuda od 1. lipnja 2022., Aeris Invest/Komisija i SRB (T-628/17, EU:T:2022:315). Žalbeni postupak protiv te presude u tijeku je u predmetu C-535/22 P, Aeris Invest/Komisija i SRB. 3. Presuda od 1. lipnja 2022., Algebris (UK) i Anchorage Capital Group/Komisija (T-570/17, EU:T:2022:314). Protiv te presude nije podnesena žalba. 4. Presuda od 1. lipnja 2022., Fundación Tatiana Pérez de Guzmán el Bueno i SFL/SRB (T-481/17, EU:T:2022:311). Dva žalbena postupka protiv te presude još su u tijeku. Prvi u predmetu C-551/22 P Komisija/SRB. Vidjeti mišljenje nezavisne odvjetnice T. Ćapeta u predmetu Komisija/SRB (C-551/22 P, EU:C:2023:846). Drugi u predmetu C-448/22 P, SFL/SRB. 5. Rješenje od 24. listopada 2019., Liaño Reig/SRB (T-557/17, EU:T:2019:771). To je rješenje Sud potvrdio u žalbenom postupku presudom od 4. ožujka 2021., Liaño Reig/SRB (C-947/19 P, EU:C:2021:172) u žalbenom postupku, gdje je odlučio da Opći sud nije počinio pogrešku kad je utvrdio da osporavana odredba nije odvojiva od SRB-ova sanacijskog programa.

[5] Protiv presude od 1. lipnja 2022., Aeris Invest/Komisija i SRB (T-628/17, EU:T:2022:315) (u daljnjem tekstu: usporedna pobijana presuda)

[6] Prema utvrđenju Suda, „svrha nadzora Suda osobito [je] provjeriti je li Opći sud u dovoljnoj mjeri odgovorio na sve argumente koje je u prvostupanjskom postupku naveo tužitelj". Presuda od 11. studenoga 2021., Autostrada Wielkopolska/Komisija i Poljska (C-933/19 P, EU:C:2021:905, t. 50.).

6. Sud je nedavno utvrdio relevantan standard nadzora u presudi Crédit lyonnais [7]. U tom je slučaju Sud ustanovio da sudovi Unije ne smiju odluku tijela Unije zamijeniti svojom vlastitom odlukom. Umjesto toga trebaju provjeriti da se ta odluka temelji na materijalno točnim činjenicama i da ne sadržava očitu pogrešku u ocjeni ili zlouporabu ovlasti [8].

7. Taj standard usklađen je sa zahtjevima iz članka 47. Povelje Europske unije o temeljnim pravima (u daljnjem tekstu: Povelja). Kako bi sudski nadzor bio djelotvoran i kako bi se zaštitila prava obrane zahtijeva se da „zainteresiranoj osobi bude omogućeno da se upozna s razlozima na kojima se temelji odluka donesena u odnosu na nju, bilo čitanjem same odluke ili priopćenjem tih razloga na njezin zahtjev, ne dovodeći u pitanje ovlast nadležnog suca da od dotičnog tijela zahtijeva da ih dostavi, kako bi joj se omogućilo da obrani svoja prava u najboljim mogućim uvjetima i da uz potpuno poznavanje predmeta odluči je li korisno pokrenuti postupak pred nadležnim sudom” [9].

8. S obzirom na prethodno navedeno, predložit ću Sudu da potvrdi obje pobijane presude.

II. Događaji koji su doveli do postupka pred Općim sudom

9. Činjenice značajne za ovu žalbu, koje su podrobnije objašnjene u točkama 25. do 83. pobijane presude, mogu se sažeti na sljedeći način.

10. Financijska situacija društva Banco Popular počela se pogoršavati 2016. SRB je na izvršnoj sjednici 5. prosinca 2016. donio plan sanacije grupe Banco Popular. Sanacijski instrument kojem se dala prednost u sanacijskom planu iz 2016. bio je *bail-in* instrument predviđen člankom 27. Uredbe o SRM-u. Međutim, taj plan nije upotrijebljen u konačnoj sanaciji koja je provedena.

11. Banco Popular je u travnju 2017. pokrenuo postupak privatne prodaje kako bi se to društvo prodalo snažnom konkurentu i time obnovio njegov financijski položaj. Rok do kojeg su potencijalni kupci zainteresirani za kupnju društva Banco Popular trebali podnijeti svoje ponude bio je utvrđen na 10. lipnja 2017., ali je zatim odgođen do kraja lipnja 2017. Pismom od 16. svibnja 2017. društvo Banco Santander SA (u daljnjem tekstu: Banco Santander) obavijestilo je društvo Banco Popular da u okviru postupka privatne prodaje ne može podnijeti obvezujuću ponudu.

12. SRB-ova predsjednica Elke König dala je 23. svibnja 2017. intervju za televizijski kanal Bloomberg, u kojem su joj postavljena pitanja, među ostalim, o situaciji društva Banco Popular.

13. Tijekom svibnja 2017. o poteškoćama društva Banco Popular izvjestilo je nekoliko medijskih kuća, uključujući Reuters. U članku koji je objavio Reuters navelo se, među ostalim, da je, prema riječima anonimnog dužnosnika Unije, jedno od glavnih tijela za nadzor banaka u Europi upozorilo dužnosnike Unije da bi mogla biti potrebna sanacija društva Banco Popular ako ne uspije pronaći kupca. Prema tom članku, taj je dužnosnik naveo i da je SRB-ova predsjednica nedavno izdala „rano upozorenje” i izjavila da SRB pomno prati postupak (u vezi s društvom Banco Popular) radi moguće intervencije. SRB je istog dana objavio priopćenje za medije u kojem je osporio sadržaj tog članka.

[7] Presuda od 4. svibnja 2023., ESB/Crédit lyonnais (C-389/21 P, EU:C:2023:368). Taj je pristup slijedio i Opći sud u točkama 110. do 115. pobijane presude te u točkama 115. do 119. usporedne pobijane presude.

[8] Presuda od 4. svibnja 2023., ESB/Crédit lyonnais (C-389/21 P, EU:C:2023:368, t. 55.)

[9] Presuda od 24. studenoga 2020., Minister van Buitenlandse Zaken (C-225/19 i C-226/19, EU:C:2020:951, t. 43. i navedena sudska praksa)

14. Prvih dana lipnja 2017. Banco Popular suočio se s masovnim povlačenjem novčanih sredstava.

15. SRB je na izvršnoj sjednici 3. lipnja 2017. donio Odluku SRB/EES/2017/06, upućenu Fondu de Reestructuración Ordenada Bancaria (Fond za uredno restrukturiranje banaka, Španjolska (u daljnjem tekstu: FROB)), o prodaji društva Banco Popular. SRB je odobrio FROB-u trenutno pokretanje postupka prodaje društva Banco Popular te je naveo zahtjeve u pogledu prodaje u skladu s člankom 39. Direktive 2014/59[10]. SRB je osobito naveo da FROB treba kontaktirati pet potencijalnih kupaca kojima je upućen poziv na podnošenje ponude u okviru prijašnjeg postupka privatne prodaje koji je provelo društvo Banco Popular. Od pet potencijalnih kupaca dva su odlučila da neće sudjelovati u postupku prodaje, dok je jednog Europska središnja banka (ESB) isključila zbog bonitetnih razloga.

16. SRB je 5. lipnja 2017. donio prvo vrednovanje (u daljnjem tekstu: vrednovanje 1) u skladu s člankom 20. stavkom 5. točkom (a) Uredbe o SRM-u, a njegova je svrha bila da se utvrdi jesu li ispunjeni uvjeti za sanaciju. To je vrednovanje proveo Deloitte, kojeg je SRB angažirao 23. svibnja 2017. kao neovisnog stručnjaka.

17. Banco Popular je 5. lipnja 2017. ujutro Bancu de España (Banka Španjolske) podnio prvi zahtjev za hitnu likvidnosnu pomoć, a poslijepodne i drugi, koji je sadržavao povećanje traženog iznosa zbog izrazito ozbiljnog kretanja likvidnosti. Na temelju zahtjeva Banke Španjolske i nakon ESB-ove procjene od istog dana u pogledu zahtjeva za hitnu likvidnosnu pomoć društva Banco Popular, upravno vijeće ESB-a nije podnijelo prigovor na hitnu likvidnosnu pomoć za društvo Banco Popular za razdoblje do 8. lipnja 2017. Banco Popular primio je dio te hitne likvidnosne pomoći, ali Banka Španjolske nije mu mogla pružiti preostali iznos hitne likvidnosne pomoći[11].

18. ESB je 6. lipnja 2017. utvrdio da Banco Popular propada ili je vjerojatno da će propasti u skladu s člankom 18. stavkom 4. točkom (c) Uredbe o SRM-u te je tu procjenu priopćio SRB-u, u skladu s člankom 18. stavkom 1. drugim podstavkom Uredbe o SRM-u[12].

19. Deloitte je istog dana SRB-u dostavio drugo vrednovanje (u daljnjem tekstu: vrednovanje 2), u skladu s člankom 20. stavkom 10. Uredbe o SRM-u. Cilj vrednovanja 2 bio je procijeniti vrijednost imovine i obveza društva Banco Popular, dati procjenu postupanja prema dioničarima i vjerovnicima u slučaju da je društvo Banco Popular bilo predmet redovnog postupka u slučaju insolventnosti, kao i pružiti informacije koje omogućuju donošenje odluke o dionicama i vlasničkim instrumentima koje treba prenijeti[13].

20. FROB je 7. lipnja 2017. obavijestio SRB da je tog istog dana u 3:12 ujutro primio obvezujuću ponudu od društva Banco Santander za kupnju dionica društva Banco Popular za iznos od jednog eura. FROB je predložio da SRB prihvati tu ponudu.

[10] Direktiva 2014/59/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o uspostavi okvira za oporavak i sanaciju kreditnih institucija i investicijskih društava te o izmjeni Direktive Vijeća 82/891/EEZ i direktiva 2001/24/EZ, 2002/47/EZ, 2004/25/EZ, 2005/56/EZ, 2007/36/EZ, 2011/35/EU, 2012/30/EU i 2013/36/EU te uredbi (EU) br. 1093/2010 i (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća (SL 2014., L 173, str. 190. i ispravak SL 2015., L 216, str. 9.) (u daljnjem tekstu: Direktiva 2014/59)

[11] Iz činjenica predmeta ne proizlazi nikakvo moguće objašnjenje u pogledu toga zašto Banka Španjolske nije mogla pružiti hitnu likvidnosnu pomoć društvu Banco Popular.

[12] Verzija te procjene koja nije povjerljiva dostupna je na sljedećoj internetskoj adresi: https://www.bankingsupervision.europa.eu/ecb/pub/pdf/ssm.2017_FOLTF_ESPOP.en.pdf?ed492d2c6735d43ab422f25ed966d712.

[13] U toj se procjeni, među ostalim, ekonomska vrijednost imovine društva Banco Popular procijenila na 1,3 milijarde eura u najboljem scenariju te na minus 8,2 milijarde eura u najnepovoljnijem scenariju, pri čemu je najbolja procjena iznosila minus 2 milijarde eura.

21. SRB je na izvršnoj sjednici od 7. lipnja 2017. prihvatio ponudu društva Banco Santander te je donio sanacijski program. Upotrijebljen je instrument prodaje poslovanja [14], na temelju kojeg su otpisane sve postojeće dionice (redovni osnovni kapital), kao i instrumenti dodatnog osnovnog kapitala društva Banco Popular. Instrumenti dopunskog kapitala konvertirani su u nove dionice, a zatim su preneseni društvu Banco Santander po cijeni od jednog eura.

22. Taj je program podnesen Komisiji na odobrenje u 5:13 ujutro. Komisija je u 6:30 ujutro, odlukom upućenom SRB-u, odobrila sanacijski program.

23. Deloitte je 14. lipnja 2018. SRB-u dostavio vrednovanje razlike u postupanju predviđeno u članku 20. stavcima 16. do 18. Uredbe o SRM-u, koje je provedeno kako bi se utvrdilo bi li se prema dioničarima i vjerovnicima postupalo bolje da je u pogledu društva Banco Popular proveden redovan postupak u slučaju insolventnosti (u daljnjem tekstu: vrednovanje 3).

24. SRB je 17. ožujka 2020. donio Odluku SRB/EES/2020/52 [15] u kojoj je smatrao da dioničari i vjerovnici na koje je utjecala sanacija društva Banco Popular nemaju pravo na odštetu iz Jedinstvenog fonda za sanaciju (u daljnjem tekstu: SRF) u skladu s člankom 76. stavkom 1. točkom (e) Uredbe o SRM-u [16].

III. Postupak pred Općim sudom i pobijana presuda

25. Tužbom podnesenom Općem sudu 7. kolovoza 2017. tužitelji u prvostupanjskom postupku su pokrenuli postupak radi poništenja sanacijskog programa i Komisijinog odobrenja, zahtijevajući naknadu štete, poništenje vrednovanja 2. i dobivanje naknade.

26. Kraljevini Španjolskoj i društvu Banco Santander 12. travnja 2019. dopušteno je da interveniraju u postupak u potporu Komisiji i SRB-u.

27. Rješenjem od 12. svibnja 2021. Opći sud je naložio SRB-u da podnese cjelovite verzije sanacijskog programa, vrednovanja 2, ESB-ove procjene od 6. lipnja 2017. o propadanju ili vjerojatnom propadanju društva Banco Popular i ESB-ova pisma društvu Banco Popular od 18. svibnja 2017. Rješenjem od 9. lipnja 2021. Opći sud je nakon pregleda tih dokumenata odlučio da oni nisu potrebni za rješavanje predmeta te ih je uklonio iz spisa.

28. Opći sud odbio je tužbu u cijelosti kao neosnovanu.

IV. Postupak pred Sudom

29. Žalbom podnesenom 11. kolovoza 2022. žalitelji od Suda zahtijevaju da:

– ukine pobijanu presudu;

– prihvati njihov zahtjev pred Općim sudom kojim traže poništenje sanacijskog programa i Komisijinog odobrenja te, slijedom toga, naloži Komisiji i SRB-u da im nadoknade troškove

[14] U skladu s člankom 24. Uredbe o SRM-u

[15] Obavijest o toj odluci objavljena je 20. ožujka 2020. u *Službenom listu Europske unije* (SL 2020., C 91, str. 2.), a dostupna je na sljedećoj internetskoj adresi: eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/PDF/?uri=CELEX:52020XX0320(01).

[16] Nekoliko bivših dioničara društva Banco Popular podnijelo je tužbe protiv te SRB-ove odluke. Opći sud odbio je te tužbe u presudi od 22. studenoga 2023., Del Valle Ruíz i dr./SRB (T-302/20, T-303/20 i T-307/20, EU:T:2023:735). Protiv te presude nije podnesena žalba.

ulaganja u društvo Banco Popular ili, podredno, da im naloži da plate naknadu štete na temelju njihove izvanugovorne odgovornosti;

– naloži Komisiji i SRB-u da im plate naknadu štete na temelju njihove izvanugovorne odgovornosti;

– poništi vrednovanje 2 i naloži Komisiji i SRB-u da im plati naknadu štete;

– naloži Komisiji i SRB-u snošenje troškova prvostupanjskog i žalbenog postupka;

– naloži plaćanje kompenzacijskih kamata na sve iznose dodijeljene u razdoblju od 23. svibnja 2017. ili, podredno, od 7. lipnja 2017. do dana donošenja presude, zajedno sa zateznim kamatama od datuma presude, osim troškova ovog postupka za koje će se zatezne kamate utvrditi tek od datuma presude;

– dodijeli im bilo koju drugu dodatnu naknadu koju smatra prikladnom.

30. Komisija, SRB, Kraljevina Španjolska i Banco Santander zahtijevaju od Suda da:

– odbije žalbu u cijelosti;

– naloži žaliteljima snošenje troškova žalbenog i prvostupanjskog postupka.

31. Banco Santander dodatno tvrdi da Sud, ako prihvati žalbu te u skladu s člankom 61. Statuta Suda Europske unije sâm odluči o tužbi za poništenje, treba:

– u skladu s člankom 264. drugim stavkom UFEU-a, ograničiti doseg svoje presude zadržavanjem učinaka prodaje društva Banco Popular društvu Banco Santander.

V. Analiza

32. Žalitelji u prilog svojoj žalbi ističu četiri žalbena razloga. Prvim žalbenim razlogom tvrde da se u pobijanoj presudi pogrešno tumači i primjenjuje članak 18. Uredbe o SRM-u. U drugom žalbenom razlogu navedeno je da se u pobijanoj presudi pogrešno tumači i primjenjuje članak 20. Uredbe o SRM-u. Žalitelji svojim trećim žalbenim razlogom traže naknadu štete na temelju poništenja odluke koja se osporava u prvostupanjskom postupku, na temelju članka 264. UFEU-a. Naposljetku, četvrtim žalbenim razlogom ističu pogreške u pobijanoj presudi koje se odnose na zaseban zahtjev za utvrđivanje izvanugovorne odgovornosti Europske unije.

33. Kao što sam to prethodno navela, moje mišljenje u ovoj žalbi treba čitati zajedno s usporednim mišljenjem. Tako se prvi žalbeni razlog ove žalbe analizira u točkama 20. do 48. usporednog mišljenja, dok se peti i šesti dio drugog žalbenog razloga[17] ispituju u točkama 49. do 86. tog mišljenja.

34. Preostali žalbeni razlozi odnose se, kao prvo, na navodne povrede članka 20. Uredbe o SRM-u koje ću ispitati u dijelu A. Kao drugo, odnose se na zahtjev za naknadu štete, koji ću analizirati u dijelu B. Naposljetku, žalitelji se pozivaju i na izvanugovornu odgovornost Europske unije koju ću razmotriti u dijelu C.

[17] U kojem žalitelj u usporednoj žalbi ističe povredu obveze obrazlaganja i članka 47. Povelje koju je počinio Opći sud.

35. U analizi koja slijedi objasnit ću zašto bi Sud trebao odbiti žalbu u cijelosti.

A. Članak 20. Uredbe o SRM-u

36. U prvim četirima dijelovima drugog žalbenog razloga žalitelji tvrde da je Opći sud počinio pogrešku [18] u tumačenju i primjeni članka 20. Uredbe o SRM-u na različita vrednovanja društva Banco Popular. Podsjećam na to da je sanacijski postupak za društvo Banco Popular uključivao tri vrednovanja [19].

37. Kao što je to Sud potvrdio u presudi Aeris Invest/SRB [20], članak 20. Uredbe o SRM-u odnosi se na dvije vrste vrednovanja. Prvo (privremeno) vrednovanje uređeno je člankom 20. stavcima 1. do 15. Uredbe o SRM-u. Drugo (konačno) vrednovanje uređeno je člankom 20. stavcima 16. do 18. Uredbe o SRM-u i treba ga provesti neovisna osoba.

38. Sud je utvrdio da vrednovanja 1 i 2 u sanaciji društva Banco Popular pripadaju prvoj kategoriji, dok vrednovanje 3 pripada drugoj kategoriji [21].

39. Kao prvo, žalitelji tvrde da je Opći sud počinio pogrešku kad je utvrdio da su vrednovanja 1 i 2 bila pravična, oprezna i realistična, kao što se zahtijeva člankom 20. stavkom 1. Uredbe o SRM-u.

40. Smatram da je Opći sud pravilno istaknuo [22] da su vrednovanja 1 i 2 bila privremena i da su stoga nužno sadržavala nepouzdane i približne informacije.

41. Naime, Opći sud je proveo detaljnu ocjenu vrednovanja 2 u odnosu na svaku kategoriju imovine, uzimajući u obzir hitnost situacije kao kontekst u kojem je Deloitte proveo vrednovanje [23].

42. Opći sud naposljetku je, i prema mojem mišljenju pravilno, uputio na različite svrhe vrednovanja 1 i 2 te različita razdoblja u kojima su provedena (i razliku u dostupnim informacijama) te je stoga pravilno zaključio da ona nisu proturječna [24].

43. Stoga smatram da je Opći sud pravilno protumačio i primijenio članak 20. stavak 1. Uredbe o SRM-u.

[18] Pobijana presuda, t. 279. do 282. i t. 346. do 425.

[19] Vidjeti točke 16., 19., 23. i 24. ovog mišljenja.

[20] Presuda od 21. prosinca 2021., Aeris Invest/SRB (C-874/19 P, EU:C:2021:1040, t. 70. do 71.)

[21] *Ibidem*, t. 72.

[22] Pobijana presuda, t. 294., 347. i 357.

[23] Sud je utvrdio da se „stupanj podrobnosti obrazloženja odluke mora prilagoditi stvarnim mogućnostima te tehničkim uvjetima ili uvjetima u pogledu roka, u kojima se ona donosi". Presuda od 6. studenoga 2012., Éditions Odile Jacob/Komisija (C-551/10 P, EU:C:2012:681, t. 48. i navedena sudska praksa).

[24] Vidjeti i analizu u usporednom mišljenju u pogledu vrednovanjâ i obveze obrazlaganja, t. 54. do 70.

44. Kao drugo, žalitelji tvrde da je Općі sud počinio pogrešku [25] kad je utvrdio da se vrednovanjima 1 i 2 nisu povrijedili uvjeti iz članka 20. stavka 5. Uredbe o SRM-u [26].

45. U odnosu na cilj utvrđen u članku 20. stavku 5. točki (a) Uredbe o SRM-u, Općі sud je utvrdio da je SRB u vrednovanju 1 analizirao taj cilj, pri čemu je odlučio jesu li ispunjeni uvjeti za sanaciju iz članka 18. stavka 1. točke (a) te uredbe [27]. Ničime u argumentima žalitelja ne dovodi se u pitanje pouzdanost analize Općeg suda.

46. Općі sud je pravilno analizirao i usklađenost vrednovanja 2 s ciljevima utvrđenima u članku 20. stavku 5. točkama (b), (f) i (g) Uredbe o SRM-u, s obzirom na to da je u tom vrednovanju Deloitte uputio na sadržajno iste ciljeve, pri čemu je naveo članak 36. stavak 4. točke (b), (f) i (g) Direktive 2014/59 [28].

47. Žalitelji pravilno navode da je Općі sud u točki 298. pobijane presude pogrešno naveo da nije istaknut nijedan argument u pogledu cilja iz članka 20. stavka 5. točke (c) Uredbe o SRM-u [29].

48. Međutim, Općі sud je pravilno uputio na članak 20. stavak 10. Uredbe o SRM-u, u skladu s kojim je pri provedbi privremenog vrednovanja „potrebno […] pridržavati se zahtjeva iz članka 4. i, u mjeri u kojoj je to razumno praktično u okolnostima, zahtjeva iz stavaka 1., 7. i 9.”. U toj se odredbi ne navodi članak 20. stavak 5. Nadalje, Općі sud je pravilno naveo i da je članak 20. stavak 11. Uredbe o SRM-u relevantan jer se u njemu navodi da se vrednovanje kojim se ne ispunjavaju uvjeti iz članka 20. stavka 5. treba smatrati privremenim, kao što su bila vrednovanja 1 i 2.

49. Stoga smatram da Općі sud nije pogrešno protumačio članak 20. stavak 5. Uredbe o SRM-u.

50. Kao treće, žalitelji tvrde da je Općі sud počinio pogrešku kad je utvrdio da se vrednovanjem 2 nisu povrijedili uvjeti iz članka 20. stavaka 7. i 9. Uredbe o SRM-u.

51. Općі sud je utvrdio da se u članku 20. stavku 10. Uredbe o SRM-u, koji se odnosi na privremena vrednovanja, određuje da se potrebno pridržavati članka 20. stavaka 1., 7. i 9. „u mjeri u kojoj je to razumno praktično” u okolnostima [30].

52. Prema mojem mišljenju, izraz „u mjeri u kojoj je to razumno praktično” stoga pravilno uključuje vrednovanje provedeno na konsolidiranoj osnovi, a ne vrednovanje za svaki subjekt grupe Banco Popular, što, kao što je to Općі sud pravilno naveo, nije uvjet iz članka 20. stavka 7. Uredbe o SRM-u [31].

[25] Pobijana presuda, t. 286. do 304.

[26] Svrhe vrednovanja u skladu s člankom 20. stavkom 5. Uredbe o SRM-u su sljedeće: „(a) pružanje informacija radi utvrđivanja jesu li zadovoljeni uvjeti za sanaciju ili uvjeti za otpis ili konverziju instrumenata kapitala; (b) ako su zadovoljeni uvjeti za sanaciju, pružanje informacija radi donošenja odluke o odgovarajućoj sanacijskoj mjeri koju je potrebno poduzeti u pogledu subjekta iz članka 2.; (c) kada se primjenjuje ovlast za otpis ili konverziju relevantnog instrumenata kapitala, pružanje informacija za donošenje odluke o mjeri u kojoj se poduzima poništavanje ili razvodnjavanje vlasničkih instrumenata te mjera u kojoj se otpisuju i konvertiraju relevantni instrumenti kapitala; […] (f) kada se primjenjuje instrument prodaje poslovanja, pružanje informacija radi donošenja odluke o imovini, pravima, obvezama ili vlasničkim instrumentima koje je potrebno prenijeti i da se Odboru daju informacije kako bi mogao odrediti što su komercijalni uvjeti u smislu članka 24. stavka 2. točke (b); (g) u svim slučajevima, da se njime osigura priznavanje svih gubitaka nad imovinom subjekta iz članka 2. u trenutku kada se primjenjuju sanacijski instrumenti ili izvršavaju ovlasti za otpis ili konverziju relevantnih instrumenata kapitala”.

[27] Pobijana presuda, t. 292. i 293.

[28] Pobijana presuda, t. 300. i 301.

[29] Upućuju na točke 61. do 66. svoje replike u prvostupanjskom postupku, u kojima se doista razmatra taj cilj.

[30] Pobijana presuda, t. 414.

[31] Pobijana presuda, t. 415.

53. Opći sud nije počinio pogrešku ni kad je zaključio da je vrednovanje 2 provedeno u skladu s člankom 20. stavkom 9. Uredbe o SRM-u, iako nije uključivalo potpodjelu vjerovnika u redove, zato što ta informacija nije bila dostupna sve do provođenja vrednovanja 3 [32].

54. Kao četvrto, žalitelji tvrde da je Opći sud počinio pogrešku u tumačenju i primjeni članka 20. stavaka 10. i 11. Uredbe o SRM-u kad je riječ o vrednovanju 2. Tvrde da je, s obzirom na to da nakon vrednovanja 2 (koje je privremeno na temelju članka 20. stavka 10. Uredbe o SRM-u) nije provedeno *ex post* končano vrednovanje (protivno članku 20. stavku 11. drugoj rečenici Uredbe o SRM-u), sanacijski program koji se temeljio na takvom privremenom vrednovanju ništav.

55. SRB je u odgovoru na pisana pitanja Općeg suda potvrdio da neće provesti *ex post* konačno vrednovanje jer ono ne bi imalo nikakvu praktičnu svrhu na temelju članka 20. stavka 11. Uredbe o SRM-u [33].

56. Opći sud se oslonio na članak 20. stavak 13. Uredbe o SRM-u, u kojem se navodi da je „privremeno vrednovanje provedeno u skladu sa stavcima 10. i 11. valjana […] osnova na temelju koje Odbor odlučuje o sanacijskim mjerama", kako bi utvrdio da neprovođenje *ex post* vrednovanja ne utječe na zakonitost sanacijskog programa [34]. Opći sud je zatim odlučio da vrednovanje koje bi se provelo *nakon* donošenja sanacijskog programa i Komisijinog odobrenja tog programa ne može utjecati na zakonitost tog programa ili tog odobrenja [35].

57. Uzimajući u obzir utvrđenja Suda u presudi Aeris Invest/SRB [36], smatram da je Opći sud pravilno protumačio i primijenio članak 20. stavke 10. i 11. Uredbe o SRM-u.

58. Zaključno, predlažem Sudu da odbije prva četiri dijela drugog žalbenog razloga kao neosnovane.

B. Zahtjev za naknadu štete

59. U trećem žalbenom razlogu žalitelji u svega jednoj točki jednostavno navode da ostaju pri svojim argumentima u pogledu zahtjeva za naknadu štete.

60. Iako navode relevantne točke usporedne pobijane presude, žalitelji samo općenito upućuju na svoj zahtjev za naknadu štete i na članak 264. UFEU-a, bez da pritom navode pogrešku koju je navodno počinio Opći sud [37].

[32] Pobijana presuda, t. 421. i 422.

[33] SRB je naveo i da kompenzacijska svrha takvog *ex post* vrednovanja na temelju članka 20. stavka 12. Uredbe o SRM-u ne bi bila primjenjiva na ovu sanacijsku mjeru. Sud je u presudi od 21. prosinca 2021., Aeris Invest/SRB (C-874/19 P, EU:C:2021:1040, t. 80. do 82.) potvrdio da se članak 20. stavak 12. Uredbe o SRM-u ne primjenjuje na instrument prodaje poslovanja.

[34] Pobijana presuda, t. 280.

[35] Pri čemu se u točkama 281. i 282. pobijane presude poziva na presudu od 3. rujna 2015., Inuit Tapiriit Kanatami i dr./Komisija (C-398/13 P, EU:C:2015:535, t. 22. i navedena sudska praksa).

[36] Presuda od 21. prosinca 2021., Aeris Invest/SRB (C-874/19 P, EU:C:2021:1040)

[37] To treba smatrati nedopuštenim, u skladu s onim što je Sud odlučio u presudi od 28. travnja 2022., Changmao Biochemical Engineering/Komisija (C-666/19 P, EU:C:2022:323, t. 187. do 189.). Nadalje, „[ž]alba koja ne sadržava nikakve argumente konkretno namijenjene utvrđivanju pogreške koja se tiče prava počinjene u predmetnoj presudi ili rješenju ne zadovoljava taj uvjet". Presuda od 14. listopada 2021., NRW. Bank/SRB (C-662/19 P, EU:C:2021:846, t. 36.).

61. Prema ustaljenoj sudskoj praksi Suda, iz članka 256. stavka 1. drugog podstavka UFEU-a, članka 58. prvog stavka Statuta Suda Europske unije kao i članka 168. stavka 1. točke (d) i članka 169. stavka 2. Poslovnika Suda proizlazi da se u žalbi moraju jasno navesti osporavani dijelovi presude čije ukidanje žalitelj traži kao i pravni argumenti koji posebno podupiru tu žalbu [38].

62. Stoga predlažem Sudu da odluči da je ovaj žalbeni razlog očito nedopušten.

C. Izvanugovorna odgovornost Unije

63. U četvrtom žalbenom razlogu žalitelji ističu dva argumenta. Kao prvo, tvrde da Opći sud nije utvrdio da SRB nije poštovao obvezu povjerljivosti na temelju članka 88. Uredbe o SRM-u i članka 339. UFEU-a. To se nepoštovanje odnosi na intervju koji je SRB-ova predsjednica Elke König dala Bloombergu 23. svibnja 2017. i na navodno curenje informacija koje su objavile različite medijske kuće [39]. Tvrde i da SRB i Komisija nisu poštovali svoju obvezu povjerljivosti time što nisu djelovali niti su proveli unutarnju istragu u pogledu navodnog curenja informacija koje su objavljene u Reutersovom članku.

64. Kao drugo, tvrde da je Opći sud počinio pogrešku kad je ustanovio nedopuštenim njihovo osporavanje vrednovanja 2, kao i zahtjev za naknadu štete koji iz toga proizlazi.

65. Kad je riječ o prvom argumentu, žalitelji tvrde da je informacija o stavljanju pod nadzor društva Banco Popular bila sama po sebi povjerljiva, suprotno onomu što je Opći sud naveo u točki 613. pobijane presude.

66. U uvodnoj izjavi 116. Uredbe o SRM-u navode se informacije koje se mogu smatrati povjerljivima, a to su sadržaj i detalji sanacijskih planova te rezultati bilo kakve ocjene tih planova, svaka informacija koja se pruži u vezi s odlukom prije negoli je ona donesena, kao što je informacija o tome jesu li uvjeti za sanaciju zadovoljeni, o upotrebi određenog sanacijskog instrumenta ili o bilo kojoj mjeri tijekom postupka.

67. Opći sud je ispitao informacije koje je SRB-ova predsjednica iznijela u intervjuu. Konkretnije, navela je sljedeće: „Nikada o bankama ne govorim pojedinačno. Promatramo više banaka i sigurno da je društvo Banco Popular jedan od slučajeva koji nadziremo, ali nije jedini” [40].

68. Opći sud je utvrdio da su to bile opće informacije i da „[p]odatak prema kojem se društvo Banco Popular, kao kreditna institucija koja je obuhvaćena jedinstvenim nadzornim mehanizmom, ‚promatra’ nije povjerljiv” [41]. Opći sud je dodao da je informacija prema kojoj je ESB proveo inspekciju u pogledu društva Banco Popular već bila objavljena [42].

69. Smatram da je Opći sud pravilno utvrdio da su izjave SRB-ove predsjednice bile dovoljno općenite da se njima nije otkrila informacija da se u pogledu društva Banco Popular provodio postupak radi utvrđivanja jesu li ispunjeni uvjeti za sanaciju, koja bi na temelju uvodne izjave 116. Uredbe o SRM-u bila povjerljiva.

[38] Presuda od 21. listopada 2020., ESB/Estate of Espírito Santo Financial Group (C-396/19 P, EU:C:2020:845, t. 24. i navedena sudska praksa)

[39] Analiza Općeg suda odnosila se samo na intervju dan televizijskom kanalu Bloomberg i članak koji je objavio Reuters jer tužitelji iz prvostupanjskog postupka nisu naveli druge informacije koje su navodno procurile iz SRB-a. Pobijana presuda, t. 610.

[40] Pobijana presuda, t. 612.

[41] *Ibidem*, t. 613.

[42] *Ibidem*, t. 614.

70. Kad je riječ o Reutersovom članku, u točkama 619. do 643. pobijane presude Opći sud je utvrdio da nije dokazano da je SRB-ov zaposlenik izvor curenja informacija i da činjenica da SRB nije zanijekao curenje informacija ne dokazuje njegovu odgovornost za to curenje.

71. Usto, u točki 623. pobijane presude Opći sud je pravilno istaknuo da tužitelji u prvostupanjskom postupku „[nisu naveli] koje su informacije iz tog članka povjerljive, niti kako se njihovim otkrivanjem povređuje obveza čuvanja profesionalne tajne koju imaju SRB ili Komisija".

72. Nadalje, u točki 625. pobijane presude Opći sud je naveo da je SRB objavio priopćenje za medije kojim je opovrgnuo široko tumačenje koje se u Reutersovom članku pridalo intervjuu SRB-ove predsjednice.

73. Osim toga, u točkama 628. do 632. pobijane presude Opći sud je uputio na druge javno dostupne informacije, dokazavši da se u Reutersovom članku nisu otkrile nikakve povjerljive informacije.

74. Naposljetku, u točki 637. pobijane presude Opći sud je utvrdio da tužitelji u prvostupanjskom postupku nisu dokazali tvrdnju prema kojoj je SRB-ov zaposlenik ili Komisijin dužnosnik odgovoran za curenje informacija Reutersu jer nisu podnijeli nikakav dokaz u tom smislu.

75. Žalitelji tvrde i da je Opći sud pogrešno ocijenio niz činjenica, ali ipak ne iznose argumente u prilog njihovu iskrivljavanju. To se odnosi na usporedbu činjenica utvrđenih u intervjuu za Bloomberg s onima u Reutersovom članku, kao i na informacije koje su navodno procurile španjolskim upravnim tijelima.

76. Smatram da ti argumenti nisu dopušteni jer Sud nema nadležnost za utvrđivanje činjenica ili ispitivanje dokaza, osim ako žalitelji tvrde da je Opći sud iskrivio činjenice i da takvo iskrivljavanje očito proizlazi iz dijelova spisa Suda [43].

77. Osim toga, stranka koja se poziva na iskrivljavanje mora precizno navesti dokaze koje je Opći sud navodno iskrivio i dokazati pogreške u analizi koje su, prema njezinoj ocjeni, dovele do takvog iskrivljavanja [44].

78. Žalitelji samo navode činjenice koje je Opći sud već ocijenio, pri čemu ne dokazuju da je taj sud iskrivio dokaze.

79. Stoga smatram da je Opći sud pravilno utvrdio da SRB i Komisija nisu povrijedili svoju obvezu povjerljivosti na temelju članka 88. Uredbe o SRM-u i članka 339. UFEU-a.

80. U slučaju da Sud dođe do drukčijeg zaključka, potrebno je razmotriti navodnu uzročnu vezu između povrede i štete nastale žaliteljima.

81. Žalitelji tvrde da je Opći sud u točkama 653. do 674. pobijane presude pogrešno utvrdio da ne postoji nikakva uzročna veza između povrede povjerljivosti i pokretanja postupka sanacije društva Banco Popular.

[43] Presuda od 2. rujna 2010., Komisija/Deutsche Post (C-399/08 P, EU:C:2010:481, t. 63.); presuda od 29. listopada 2015., Komisija/ANKO (C-78/14 P, EU:C:2015:732, t. 54.)

[44] Presuda od 10. studenoga 2022., Komisija/Valencia Club de Fútbol (C-211/20 P, EU:C:2022:862, t. 55.)

82. Prema mojem mišljenju, Opći sud pravilno je istaknuo da se društvo Banco Popular suočavalo s ozbiljnim problemima likvidnosti prije intervjua koji se održao 23. svibnja 2017. i da su krizu likvidnosti društva Banco Popular prouzročili brojni čimbenici proizašli iz loših rezultata koje je banka objavila u veljači i travnju 2017.

83. Smatram da je Opći sud prilikom upućivanja na sudsku praksu koja se odnosi na uzročnu vezu pravilno zaključio da tužitelji u prvostupanjskom postupku nisu utvrdili dovoljno izravnu vezu između štete i prigovorenog ponašanja, koje mora predstavljati odlučujući uzrok štete [45].

84. Stoga smatram da prvi dio četvrtog žalbenog razloga treba odbiti.

85. Kad je riječ o drugom argumentu, Opći sud je uputio na članak 20. stavak 15. Uredbe o SRM-u [46] te je zaključio da se vrednovanje 2 ne može osporavati u okviru zasebne žalbe [47].

86. Opći sud odlučio je i da je nedopušten zahtjev žaliteljâ za naknadu štete jer se Uredbom o SRM-u ne predviđa mogućnost traženja naknade štete niti su tužitelji u prvostupanjskom postupku naveli točan opseg pretrpljene štete ni točan iznos tražene naknade štete. Opći sud je to utvrđenje potkrijepio time što je istaknuo da tužitelji u prvostupanjskom postupku nisu utemeljili svoj zahtjev na uvjetima za utvrđivanje izvanugovorne odgovornosti Europske unije u skladu s člankom 340. UFEU-a [48].

87. Stoga predlažem Sudu da prihvati utvrđenja Općeg suda u pogledu drugog dijela četvrtog žalbenog razloga.

VI. Zaključak

88. S obzirom na prethodno navedeno, predlažem Sudu da:

– odbije žalbu;

– naloži žaliteljima snošenje troškova.

[45] Pobijana presuda, t. 655., u kojoj se upućuje na presudu od 11. srpnja 2019., BP/FRA (T-838/16, EU:T:2019:494, t. 217. i navedena sudska praksa).

[46] „Vrednovanje je sastavni dio odluke o primjeni sanacijskog instrumenta ili izvršavanju sanacijske ovlasti ili odluke o izvršavanju ovlasti za otpis ili konverziju instrumenata kapitala. Samo vrednovanje ne podliježe odvojenom pravu na žalbu nego može biti predmetom žalbe zajedno s odlukom [SRB-a].”

[47] Pobijana presuda, t. 680. do 682.

[48] Pobijana presuda, t. 685., 689. i 697.